

RAVISKEEM: pemetrekseed

Infoleht keemiaravi patsiendile

Kasvajavastased ravimid mõjutavad rakkude paljunemist ja jagunemist kudedes ning on suunatud vähirakkude hävitamisele. Ravimid mõjutavad ka normaalkudesid ja –rakke, tekitades erinevaid kõrvaltoimeid. Kõrvaltoimed ja nende intensiivsus on inimestel erinevad, vaevused enamasti kaovad. Lisaks vähivastastele ravimitele saate ka iiveldusvastast ravi. Ravi süvendab väsimuse ja jõuetuse tunnet ning võib tekitada libiido langust.

Enne ravi alustamist tuleb Teil anda vereproov, mille alusel saab raviarst hinnata, kas Teie seisund võimaldab kasvajavastaseid ravimeid manustada.

Kasvajavastased ravimid valmistatakse igale patsiendile individuaalselt haigla apteegis ning tuleb arvestada valmistamiseks kuluva ajaga.

Soovitused:

- jätkake ravi ajal võimalikult tavapäraselt elustiili;
- kerge füüsiline aktiivsus vähendab väsimustunnet;
- rääkige enesetunde muutustest õele või arstile;
- jooge rohkesti vedelikku vähemalt paaril päeval pärast ravi;
- vältige alkoholi ja ärge tarvitage vitamiinpreparaate päev enne ravi ja ravi ajal;
- teavitage arsti kõikidest ravimitest, toidulisanditest ning taimsetest preparaatidest, mida hetkel kasutate;
- retseptivajadusest teavitage arsti kohe vastuvõtule tulles.

Ravi läbiviimine

Enne kasvajavastaste ravimite manustamist võidakse manustada ka kõrvaltoimeid (iiveldus, allergilised reaktsioonid) vähendavaid ravimeid (ajaline kestvus ~ 15–30 min).

Kõrvaltoimete vähendamiseks ning ravi taluvuse suurendamiseks manustatakse Teile vitamiin B12 lihasesisese süstena.

Ravi ajal võtke üks tablett foolhapet 0,4 mg üks kord päevas.

Teile määratud raviskeemis on ravim:

TOIMEAINE NIMETUS
Pemetrekseed

Võimalikud kõrvaltoimed	Soovitus kõrvaltoimete leevendamiseks/ selgitus
Infektsioon, palavik – põhjuseks sageli neutrofiilide (teatud valgeverelibled) vähesus ehk neutropeenia	Kui tekib palavik üle 38 °C , võtke kohe ühendust raviarstiga või pöörduge EMOsse. Kui palavik jääb alla 38 °C , kuid püsib üle kahe päeva, võtke ühendust raviarstiga või pöörduge EMOsse.
Nahalööve	Nahalööve on enamasti kergekujuline, kõige sagedamini rindkerel. Lööbe tekkimisel kasutage hüdrokortisooni salvi (saate osta apteegi käsimüügist) või allergiavastaseid tablette (samuti käsimüügist). Raske ja suure ulatusega lööbe korral võtke kohe ühendust õde-nõustajaga.
Iiveldus, oksendamine	Võtke üks tablett Cerucali 10mg (metoklopramiid) kuni kolm korda päevas; tugeva iivelduse puhul üks tablett Kytril 1mg (granisetron) kuni kaks korda päevas.
Neerupuudulikkuse tekke oht	Ravi ajal jälgitakse neerude tööd, tehakse vastavad vereanalüüsid.
Kõhulahtisus ja soolepõletik	Jooge rohkelt vedelikku; kõhulahtisuse korral võtke 1–2 Loperamidi 2mg tabletti kuni neli korda päevas. Raske kõhulahtisuse korral (üle viie korra päevas) või kui väljaheites on verd võtke kohe ühendust raviarstiga või pöörduge EMOsse.

Koostanud keemiaravi keskuse onkoloog Kersti Oselin ja proviisor Keit Ilau (2021).